

meerjarig gemiddelde. De graanprijs lag tussen de honderdtachtig en tweehonderd dollar, dat is nu ongeveer vierhonderd dollar. Daar komen de hogere energieprijzen bovenop. In 2020 hadden we rond de dertig miljoen euro aan energiekosten. Dat was vorig jaar 43 miljoen euro en die stijgende trend heeft zich doorgezet in 2022. Dat zijn significante stijgingen.”

7 Naast de hoge prijzen zijn er ook zorgen over de beschikbaarheid van grondstoffen. In hoeverre is dat een probleem voor

ForFarmers?

“Dat speelt vooral in het Midden-Oosten en in Noord-Afrika. Landen in die regio's zijn voor een groot deel afhankelijk van granen en maïs uit Oekraïne. Wij hebben in West-Europa de mogelijkheid om granen ergens anders vandaan te halen en kunnen daar ook voor betalen. Daarnaast kijken wij met onze voedingsexperts hoe we het voer kunnen optimaliseren zodat dieren gezond blijven en hun prestaties goed, maar dat we alternatieve grondstoffen kunnen gebruiken om minder afhankelijk worden van granen uit Oekraïne.”

8 In verschillende landen krimpt de veestapel. Verwacht u dat dit structureel is?

“Dat is zeer waarschijnlijk. Er komen minder dieren in Nederland, Duitsland en België. Dat begint met de varkenssector, maar andere sectoren zullen wellicht volgen en dat gaat zeker een groot effect hebben op onze industrie. Dat betekent niet dat wij de effecten meteen een-op-een zullen zien in onze resultaten. We zijn in Nederland de grootste en we kunnen nog kostenbesparingen halen dankzij onze schaalgrootte, maar uiteindelijk willen wij ook volumegroei realiseren. Dat betekent dat we moeten gaan kijken naar groeiregio's.”

9 Wilt u actief worden in andere landen dan de huidige vijf?
 “Er is nog maar een beperkt aantal landen in de wereld dat groeit. Twee of drie jaar geleden waren er nog landen die meer dan vijf of zes procent per jaar groeiden, maar dat is nu voorbij. We kijken nu naar landen waar beperkte groei is. Belangrijk is dat wij wel een bepaalde schaal nodig hebben. We hebben er niks aan om bijvoorbeeld één fabriek in Indonesië te hebben.”

‘DE STIJGING VAN PRIJZEN HEEFT IMPACT OP ONS WERK-KAPITAAL, MAAR WE HOUDEN VOLDOENDE RUIMTE VOOR OVERNAMES’

10 De markt is ook voor uw concurrenten slecht. Betekent dit dat het een goed moment is om naar overnames te kijken?
 “Ik ben als financieel topman verantwoordelijk voor overnames, en ik kan zeggen dat we continu zoeken naar geschikte overnamekandidaten. De waarderingen kunnen nu inderdaad wat dalen door de druk op de markt en we kijken zeker rond in de landen waar we al zitten. Daarbij kijken we